

Türkiye Hanehalkı Enflasyon Beklenti Anketi (TEBA) Sonuçları¹

Haziran'24

- Haziran 2024 itibarıyla yıllık enflasyon beklentisi: **%117** (Önceki ay %115)
- Yıl sonu enflasyon beklentisi: **%95** (Önceki ay %94)
- Haziran 2025'e kadar olan 12 aylık dönemde enflasyon beklentisi: **%104**

Özet istatistikler*

	I	II	III
	Yıllık enflasyon beklentisi	Yıl sonu enflasyon beklentisi	12-ay ileriye yönelik enflasyon beklentisi
	<i>2023'ün Haziran ayından bu Haziran ayına kadar fiyatların ortalama yüzde kaç arttığını düşünüyorsunuz?</i>	<i>Sizce 2024'ün başından sonuna kadar, yani Ocak'tan Aralık'a kadar fiyatlar yüzde kaç artmış olacak?</i>	<i>Haziran 2024-Haziran 2025 döneminde fiyatların hangi hızda değişmesini beklersiniz?</i>
1. Ortalama	117	95	104
2. Ortanca değer (Medyan)	100	100	100
3. Çeyrekler arası açıklık (IQR)	70	40	40
4. Standart sapma	61	53	61

* Ortalamadan üç standart sapmadan fazla ayrılan değerler hesaplamalardan hariç tutulmuştur.

TEBA yıllık ve yıl sonu enflasyon beklentileri Haziran ayında bir önceki aya göre hafif bir yükseliş göstermiştir. Geçtiğimiz ay içerisinde manşet enflasyon rakamında zirveye ulaşılırken ekonomik güven göstergelerinde bozulma gözlenmiştir. Bu gelişmelerin TEBA değerlerinde önceki ay gözlemlenen düşüş eğilimini duraksattığı düşünülebilir.

Bu ay ilk defa paylaştığımız, TEBA 12-ay ileriye yönelik enflasyon beklentileri yıl sonu beklentisine göre bir miktar daha yüksektir.

TEBA değerlerinin ima ettiği trendin seyrine bakıldığında, enflasyon beklentileri Haziran 2024-Aralık 2024 döneminde 22 puanlık bir düşüş yansırken 2025 ilk yarısında bu trendin yönünü tekrar yukarı yönlü çevirmesi beklenmektedir.

¹ Bu rapor Aralık 2024'te ağırlıklandırma sisteminde yapılan güncellemeler doğrultusunda revize edilmiştir.

Enflasyon beklentileri ortalama değeri yıllık ve 12 ay ileriye yönelik enflasyon beklentileri için medyan değerinden daha yüksektir. Bu durum dağılımın sağa çarpık olduğunu göstermektedir. Yani yıllık enflasyon beklentileri %117'den düşük olanların sayısı, yüksek olanlardan daha fazladır. Benzer şekilde 12 ay ileriye yönelik tahminleri %104'ten düşük olanların sayısı, yüksek olanlardan daha fazladır. Buna karşılık yıl sonu enflasyonu tahmini için ortalama ve medyan değerler birbirine yakın olup simetrik bir dağılıma işaret etmektedir.

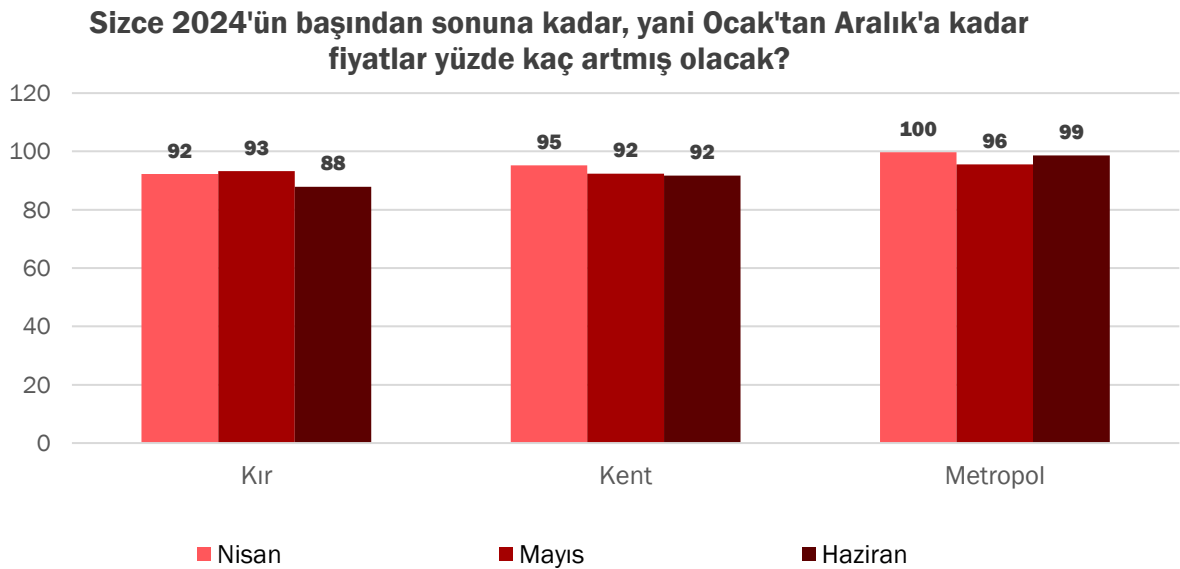
Anket sorularına verilen cevabın katılımcılar arasında ne kadar farklı olduğunu ölçen çeyrekler arası açıklık (IQR) değeri (3. satır), ankete verilen cevaplar küçükten büyüğe sıralandıktan sonra dağılımın yüzde 25. ve 75. sıralarına karşılık gelen kişilerin beklenti farkının kaç puan olduğunu göstermektedir. Bu değer, yıl sonu enflasyonu için önceki aya göre 10 puan daha düşerek 40'a gerilemiştir. Bu değişkenliğin düşüyor olması yıl sonu enflasyon tahmini konusunda görüş birliğinin arttığına işaret etmektedir.

Ankette sorulan bir diğer soru "Buzdolabı, elektronik eşya gibi dayanıklı tüketim mallarını almak için şu an uygun bir zaman mıdır (yoksa bekleyip altı ay sonra satın almayı mı tercih edersiniz)?" sorusudur. Bu soruya katılımcılarının %88'i evet yanıtını vermiştir. Soruya evet cevabı verenlerin ortalama yıl sonu enflasyon beklentisi %92 olarak ölçülürken beklemeyi tercih edenlerin enflasyon beklentisi ise bundan yaklaşık 10 puan daha düşüktür.

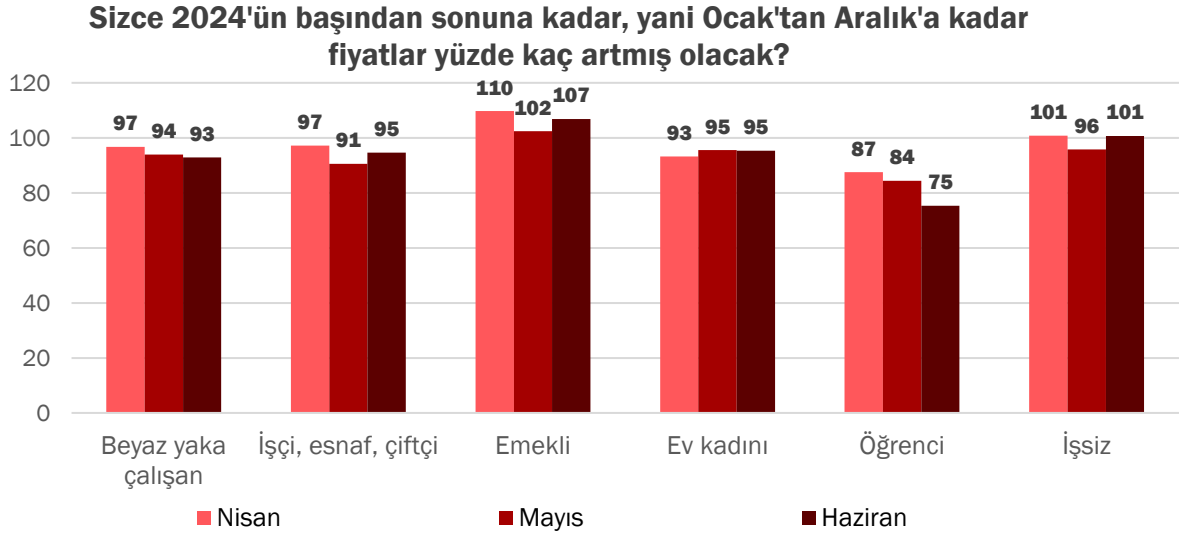
Demografik kırılımlara göre inceleme

Bu bölümde yılsonu hanehalkı enflasyon beklentileri demografik özelliklerine göre incelenmiştir.

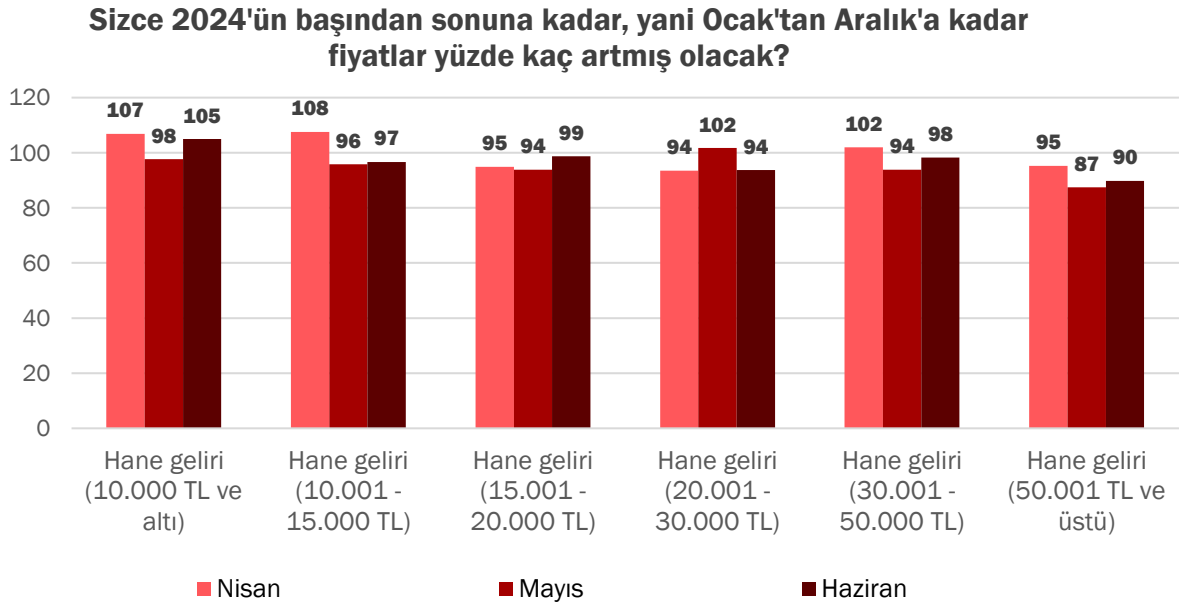
- 1) Bireylerin yaşadığı yerleşim tiplerine göre, kır, kent ve metropol şeklinde bir ayrıştırma yapıldığında kırdan metropol alanlarına doğru gittikçe fiyat artışı beklentisinin yükseldiğini gözlemliyoruz. Bugün itibarıyla toplumun yarısından fazlası metropol tipi şehirlerde yaşamaktadır.

- 2) Görüşülen kişilerin çalışma durumuna göre bir inceleme yapıldığında, enflasyon beklentisi en yüksek olan emekli grubunun genel ortalamasının yaklaşık 10 puan üzerinde, enflasyon beklentisi en düşük olan öğrenci grubunun ise genel ortalamasının yaklaşık 20 puan altında bir beklentiye sahip olduğu gözlenmektedir. Emekli grubunun geçinme durumu açısından en çok zorluk yaşadığını ifade eden grup olduğu görülmektedir.

- 3) Haneye giren toplam gelir beyanına göre bir grupta yapıldığında, düşük gelir seviyeleri için gelir düştükçe yılsonu enflasyon beklentisinin yükseldiği gözlenmektedir.

Türkiye Hanehalkı Enflasyon Beklentileri Araştırması Künye Bilgisi

Bu araştırma, Türkiye'deki 18 yaş üstü nüfusun enflasyon beklentilerini ölçmeyi hedeflemektedir. Araştırma 20-23 Haziran 2024 tarihlerinde KONDA Aracılı Paneli'ne dahil olmayı kabul etmiş kişilerle telefon araması yapılarak gerçekleştirilmiştir. Panelistler panel sistemimize gönüllü olarak katılmışlardır. Her bir panelist KONDA'ya bağlı aracı ile anketi gerçekleştirmektedir. Araştırma kapsamında, 73 ilde ve 1348 farklı mahallede yaşayan 2547 kişiyle telefonla görüşme gerçekleştirilmiştir.

Araştırma, Türkiye'nin 18 yaş üstü yetişkin nüfusunu temsil edecek deneklerin tercihlerindeki eğilim ve değişimleri belirlemek ve izlemek için tasarlanmış ve uygulanmıştır. Araştırma bulgularının hata payı, yüzde 95 güven aralığında +/- 1,94, yüzde 99 güven aralığında yüzde +/- 2,55'tir.

Örneklem, ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi) verilerine dayalı mahalle ve köylerin nüfus büyüklükleri ve eğitim seviyeleri verileri ile 14 Mayıs 2023 Genel seçimlerinin mahalle ve köy sonuçları katmanlandırılarak hazırlanmıştır. Yerleşim yerleri önce kırsal/kent/metropol olarak ayrıştırılmış ve 12 bölge esas alınarak örneklem tespit edilmiştir.